

VAPAJ NADE SIROMAŠNIH I STVORENJA

PISMO GENERALNOG
MINISTRA ZA
**IX. SVJETSKI
DAN SIROMAŠNIH**

16. studenog 2025.

ORDO FRATRUM
MINORUM

Harare (Zimbabve), 1. studenog 2025.
Svetkovina Svih Svetih

Draga braćo,

Gospodin vam dao mir!

Dok slavimo ovu Jubilarnu godinu 2025., čitam poruku za IX. Svjetski dan siromašnih, koju je objavio papa Lav XIV 13. lipnja prošle godine, “u spomen na svetog Antuna Padovanskog, zaštitnika siromašnih”. Kako možemo ne prepoznati povijesnu i crkvenu odgovornost koju mi, kao manja braća, imamo u dijeljenju života i služenju siromašnima?

U središtu poruke su riječi psalma: “*Ti si, Gospodine moj, moja nada.*”¹ To je is-povijest vjere rođene iz svjetla koje ispunjava “*tamu moga srca*”, kako je rekao mladi Franjo u Svetom Damianu, i koja ostaje čvrsta u sigurnosti da se samo u Bogu nalazi pravo sidro života.

Upravo u ovoj Jubilarnoj godini, kao franjevačka obitelj, također obilježavamo osamstotu obljetnicu Pjesme stvorenja. Oba slavlja pozivaju nas da postanemo hodočasnici nade sa siromašnima i sa stvorenim svijetom. Papa Franjo podsjetio nas je na ovu cjelovitu viziju: “*Ne postoje dvije odvojene krize, jedna ekološka i druga društvena, već jedna i složena društveno- ekološka kriza. Smjernice za rješenje zahtijevaju sveobuhvatan pristup borbi protiv siromaštva, vraćanju dostojanstva isključenima i istovremeno brizi za prirodu.*”² Vapaj siromašnih mora se čuti zajedno s vapajem stvorenja, našeg zajedničkog doma, ne samo u notama boli i jadikovke, već i u onima nade.

Poslušajmo ovaj vapaj sa svetim Franjom, koji je u Grecciu želio “*vidjeti i svojim tjelesnim očima teškoće u kojima se našao zbog nedostatka stvari potrebnih za novorođenčce*”.³ I mi smo pozvani u ovoj Jubilarnoj godini da postanemo hodočasnici nade zajedno sa siromašnima, prepoznajući u njima povlaštene učitelje Evanđelja, slušajući njihov vapaj i vapaj stvorenja. Sveti Otac nas podsjeća da siromašni mogu postati svjedoci snažne i pouzdane nade, upravo zato što njihovo povjerenje ne počiva na sigurnosti moći i imovine, već isključivo u Bogu.

¹ Psalm 71,5.

² Papa Franjo, *Enciklika Laudato Si'*, 2015., br. 139.

³ *Prvi život Tome Čelanskog*, 84.

Evangelje nas oslobađa okova našeg vremena

U Pjesmi stvorenja, sveti Franjo nam pokazuje da novost Evangelja lomi okove isključenosti zahvaljujući ljudskom i kozmičkom bratstvu, okove mržnje kroz oprost i okove straha od smrti, prihvaćajući je kao svoju sestru. Koliko lanaca danas pokazuje nove oblike ropstva: onu ekonomiju otpada, globaliziranu ravnodušnost, kulturu blagostanja koja ušutkava *glasove onih koji žive u siromaštvu*.

Istovremeno, papa Lav XIV. jasno nas upozorava: *„Najteži oblik siromaštva je ne poznavati Boga.”* To je najgora diskriminacija od koje trpe siromašni: nedostatak pažnje prema cijeloj osobi, uključujući i duhovnu dimenziju. Kao braća i maleni, pozvani smo ponuditi ne samo kruh za tijelo, već i prijateljstvo s Bogom, njegovu Riječ, kruh euharistije i bratstva.

Biti sa siromašnima za nas je veće djelo od bilo koje karitativne aktivnosti, koliko god nužna bila. To je način da postanemo braća i maleni. Kao što je papa Franjo napisao: *„Pozvani smo otkriti Krista u njima, posuditi im svoj glas u njihovim stvarima, ali i biti njihovi prijatelji, slušati ih, razumjeti i prihvatiti otajstvenu mudrost koju nam Bog želi prenijeti preko njih.”*⁴

Bratstva kao „sveta vrata“ dobrodošlice

U ovoj Svetoj godini, dok su tisuće hodočasnika prošle kroz Sveta vrata, naša su bratstva pozvana da i sama postanu „sveta vrata“ dobrodošlice za siromašne. Ne možemo dopustiti da virtualna stvarnost preuzme stvarni život, da siromašni postanu *„slike koje nas mogu na trenutak dirnuti“*, ali onda, kada ih sretnemo „uživo na ulici“, prevladavaju „smetnja i marginalizacija“.

Hoćemo li moći postati prijatelji siromašnih, prevladavajući udaljenost koja nas odvaja od

njih? Poruka Svetog Oca vraća nas izvoru: *„Nada se rađa iz vjere, koja je brani i održava, na temelju ljubavi, koja je majka svih kreposti”* Upravo ta snaga mijenja naš način gledanja i prosuđivanja i,

„služeći Gospodinu u siromaštvu i poniznosti”,⁵ omogućuje nam da postanemo istinska braća među sobom i sa svima.

⁴ Papa Franjo, *Poruka za Peti svjetski dan siromašnih*, 2021., br. 2.

⁵ *Pravilo*, VI, 2.

Zato je Franjo na početku Reda „*želio da braća ostanu u lazaretima gubavaca, kako bi im služili*.“⁶ Prepoznamo posebnu terapiju koju je Franjo primijenio u skrbi za oboljele od gube. U biti se temeljila na potpunom dijeljenju njihove boli i njihova stanja: bilo ih je potrebno prati, liječiti ih, služiti im i istinski živjeti s njima, čak i jesti u istoj zdjeli⁷. Izađimo u susret siromašnima, dopustimo da nas prime. Tako će se promijeniti naš pogled prema vlastitom licu i licu Gospodina.

To se odnosi na svakoga od nas i na naša bratstva i naša djela, koja mogu postati „znakovi nade“, tako što ćemo i sami postati jednostavniji i siromašniji i učiti živjeti sa siromašnima i među njima kroz dijeljenje i sudjelovanje u obiteljskim domovima, centrima za slušanje, pučkim kuhinjama, pučkim školama, prijemima za izbjeglice i migrante i cjelovitim ekološkim projektima. To su često skriveni, ali tako važni znakovi za „*izbjegavanje ravnodušnosti i poticanje predanosti*“.

Od milosrđa do pravde

Sveti Otac zaključuje svoju poruku riječima: „*Pomaganje siromašnima je doista prije svega pitanje pravde, prije nego što je pitanje milosrđa*.“ Franjo je shvatio ovu duboku povezanost. U ne potvrđenom Pravilu piše: „*Milosrđe je baština i pravda koja pripada siromašnima: naš Gospodin Isus Krist otkupio ju je za nas*.“⁸ Za njega dijeljenje nije bila dobrotvorna opcija, već zahtjev vjere i evanđeoske pravde.

To nas poziva da promičemo opće dobro, da radimo za bratsko gospodarstvo, da osuđujemo strukturne uzroke siromaštva. Naš *sine proprio* nije samo osobno odricanje, već proročko svjedočanstvo da zemaljska dobra moraju biti „jednako dostupna“ svima.

U tom smislu, obveza našeg Ureda PMOS-a, zajedno s Franjevačkom obitelji, jest koordinacija različitih regionalnih ili kontinentalnih mreža za migrante, mir i cjelovitu ekologiju. To nisu marginalne aktivnosti, već autentičan izraz franjevačke karizme u današnjem svijetu.

⁶ *Compilatio Assisiensis*, 9.

⁷ *Kao što je Franjo učinio u poznatom odlomku prepričanom u Compilatio Assisiensis*, 12.

⁸ Nepotvrđeno Pravilo, IX, 8.

Jedan primjer – gest malenosti za 2025.

Kao i prošlih godina, na ovaj dan **molim svakog fratra i svako bratstvo da učine konkretnu gestu služenja i dijeljenja s ljudima i zajednicama u nepovoljnom položaju**. Ne sporadična gesta, već početak i nastavak puta blizine koji će nas pratiti do kraja Obljetnice smrti svetog Franje.

Stoga vas pozivam da:

- Procijenite svoje znanje o području i situacijama siromaštva koje nas okružuju.
- Otvorite naša vrata slušanju i prihvaćanju, izlazeći iz naših zona udobnosti.
- Suradujete s drugim crkvenim i građanskim subjektima u brizi za najugroženije.
- Date glas siromašnima u našim zajednicama i u našim slavlјima.

Kada se zatvore Sveta vrata Jubileja, moći ćemo sačuvati i prenijeti dalje darove koje smo primili. Siromašni nisu predmeti našeg pastorala, već kreativni subjekti koji nas potiču da uvijek pronalazimo nove načine življenja Evandjelja danas.

S Marijom, siromašnom Djevicom

Franjo je odabrao Mariju kao svoj uzor jer je u njoj vidio onu koja je, zajedno sa svojim Sinom, “*željela odabrati siromaštvo na ovom svijetu*”.⁹ Siromašna Djevica je ikona onih koji znaju reći “da” Bogu, potpuno se povjeravajući Njegovoj providnosti, čak i u neizvjesnosti i nesigurnosti. S njom kažemo: “*U tebe se Gospodine uzdam, nikada se neću razočarati.*”¹⁰

Siromašni nas uče da je kršćanska nada poput sidra koje učvršćuje naše srca na obećanje Gospodina Isusa. U ovoj Svetoj godini dopustimo da nas oni vode prema “novom nebu i novoj zemlji”,¹¹ gdje će postojanje svih stvorenja naći svoj istinski smisao.

Neka nas sveti Franjo, koji je u gubavcima pronašao put prema Evanđelju, prati na ovom putu obraćenja i služenja.

Oni koji žele, recite mi o gesti koju je učinilo vaše bratstvo, uključujući fotografiju (mingen@ofm.org), kao svjedočanstvo dobra koje treba podijeliti.

S blagoslovom svetog Franje i mojim bratskim zagrljajem,

F. Massimo Fusarelli OFM

fra Massimo Fusarelli, OFM
Generalni ministar i sluga

Prot. 114550/MG-149-2025

⁹ 2 Poslanica vjernicima, I, 5.

¹⁰ Psalam 25,2.

¹¹ Otk 21,1.

ORDO FRATRUM
MINORUM

Curia Generalis
Via di S. Maria Mediatrix, 25
00165 Roma, Italia
www.ofm.org

